

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VI kadencja

Druk nr 100
Warszawa, 7 grudnia 2007 r.

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy panią poseł Beatę Kempę.

(-) Iwona Arent; (-) Zbigniew Babalski; (-) Barbara Bartuś; (-) Andrzej Bętkowski; (-) Antoni Błądek; (-) Jacek Bogucki; (-) Arkadiusz Czartoryski; (-) Zbigniew Dolata; (-) Marzenna Drab; (-) Jan Dziejczak; (-) Jacek Falfus; (-) Adam Gawęda; (-) Szymon Stanisław Giżyński; (-) Mieczysław Golba; (-) Marian Tomasz Goliński; (-) Jerzy Gosiewski; (-) Przemysław Gosiewski; (-) Krystyna Grabicka; (-) Grzegorz Janik; (-) Krzysztof Jurgiel; (-) Beata Kempa; (-) Joanna Kluzik-Rostkowska; (-) Marek Kwitek; (-) Tomasz Latos; (-) Marzena Machalek; (-) Gabriela Masłowska; (-) Marek Matuszewski; (-) Kazimierz Matusznyi; (-) Kazimierz Moskał; (-) Marek Opiola; (-) Jacek Osuch; (-) Stanisław Pięta; (-) Jacek Pilch; (-) Marek Polak; (-) Jerzy Rębek; (-) Jan Szyszko; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Grzegorz Tobiszowski; (-) Andrzej Walkowiak; (-) Zbigniew Wassermann; (-) Waldemar Wiązowski; (-) Jadwiga Wiśniewska; (-) Michał Wojtkiewicz; (-) Waldemar Wrona; (-) Sławomir Zawiślak; (-) Jarosław Zieliński.

U S T A W A

z dnia.....2007 r.

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 61 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Organizacje społeczne, do których zadań statutowych należy pomoc ofiarom przestępstw, mogą w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, który stanowi przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego w postępowaniu karnym, wytaczać za zgodą obywateli powództwa na ich rzecz oraz, za zgodą powoda, wstępować do postępowania w każdym jego stadium.”;

2) w art. 416 dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli skarga o wznowienie postępowania została oparta na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹.”;

3) w art. 753¹ w § 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) rentę, a także wyłożenie z góry kosztów leczenia, z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub utratę życia żywiciela albo rozstrój zdrowia oraz o zmianę uprawnień objętych treścią dożywocia na dożywotnią rentę;”.

Art. 2. Ustawa wchodzi w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88,

Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532, z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037, Nr 114, poz. 1191 i 1193 i Nr 122, poz. 1314, 1319 i 1322, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 49, poz. 508, Nr 63, poz. 635, Nr 98, poz. 1069, 1070 i 1071, Nr 123, poz. 1353, Nr 125, poz. 1368 i Nr 138, poz. 1546, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 26, poz. 265, Nr 74, poz. 676, Nr 84, poz. 764, Nr 126, poz. 1069 i 1070, Nr 129, poz. 1102, Nr 153, poz. 1271, Nr 219, poz. 1849 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 41, poz. 360, Nr 42, poz. 363, Nr 60, poz. 535, Nr 109, poz. 1035, Nr 119, poz. 1121, Nr 130, poz. 1188, Nr 139, poz. 1323, Nr 199, poz. 1939 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 9, poz. 75, Nr 11, poz. 101, Nr 68, poz. 623, Nr 91, poz. 871, Nr 93, poz. 891, Nr 121, poz. 1264, Nr 162, poz. 1691, Nr 169, poz. 1783, Nr 172, poz. 1804, Nr 204, poz. 2091, Nr 210, poz. 2135, Nr 236, poz. 2356 i Nr 237, poz. 2384, z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 22, poz. 185, Nr 86, poz. 732, Nr 122, poz. 1024, Nr 143, poz. 1199, Nr 150, poz. 1239, Nr 167, poz. 1398, Nr 169, poz. 1413 i 1417, Nr 172, poz. 1438, Nr 178, poz. 1478, Nr 183, poz. 1538, Nr 264, poz. 2205 i Nr 267, poz. 2258, z 2006 r. Nr 12, poz. 66, Nr 66, poz. 466, Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 186, poz. 1379, Nr 208, poz. 1537 i 1540, Nr 226, poz. 1656 i Nr 235, poz. 1699 oraz z 2007 r. Nr 7, poz. 58, Nr 47, poz. 319, Nr 50, poz. 331 i Nr 61, poz. 418.

UZASADNIENIE

Wnioskodawca w pierwszej z proponowanych zmian wprowadza poszerzenie katalogu organizacji społecznych, które mogą wytaczać powództwa na rzecz obywateli i wstępować za ich zgodą do już toczących się postępowań (art. 61 K.p.c.). Taka inicjatywa legislacyjna wychodzi naprzeciw oczekiwaniom społecznym (wszak wydaje się, że poszkodowani deliktami stanowiącymi przestępstwo zasługują na niemniejszą ochronę niż konsumenci) oraz uwzględnia postulat wyrażony w tej sprawie przez Rzecznika Praw Obywatelskich. Przedstawiona propozycja może mieć znaczenie praktyczne szczególnie w tych wypadkach, gdy istnieją trudności w realizacji uprawnień procesowych przez samego poszkodowanego (np. przedłużająca się rekonwalescencja). Dlatego też cenne byłoby wykorzystanie w tych przypadkach potencjału organizacji społecznych, do których zadań statutowych należy pomoc ofiarom przestępstw.

Wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 listopada 2006 r. (sygn. akt. SK 19/05) przepis art. 416 K.p.c. w zakresie, w jakim wyłącza dopuszczalność wznowienia postępowania w sytuacji, gdy podstawą skargi o wznowienie jest art. 401¹ K.p.c., uznany został za niezgodny z art. 190 ust. 4, a przez to z art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Wobec powyższego konieczna stała się taka zmiana art. 416 k.p.c., aby przepis ten nie wyłączał dopuszczalności wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie, w przypadku gdy podstawą skargi o wznowienie jest orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności aktu normatywnego, na podstawie którego wydane zostało zaskarżone orzeczenie, z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą (art. 401¹ K.p.c.).

Stosownie do tego proponuje się dodanie w art. 416 K.p.c. § 2, zgodnie z którym zakazu wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie nie stosuje się, w przypadku gdy wznowienie nastąpiło na podstawie wznowienia określonej w art. 401¹ K.p.c.

Jest faktem powszechnie znanym, że zakłady ubezpieczeń wstrzymują się z wypłatą świadczenia do chwili prawomocnego zakończenia postępowania karnego przeciwko sprawcy. W tym stanie rzeczy celowe jest poszerzenie możliwości, które dają poszkodowanym przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o zabezpieczeniu. Chodzi tu o zabezpieczenie nowacyjne, które polega na stworzeniu na czas trwania procesu nowej prowizorycznej sytuacji, w której na zobowiązanego byłby nałożony obowiązek zapła-

ty, jednorazowo albo okresowo, pewnej sumy pieniężnej. Celem zabezpieczenia w tym przypadku nie jest zapewnienie egzekucyjnego wykonania przyszłego wyroku, lecz natychmiastowe dostarczenie uprawnionemu środków utrzymania. W tym zakresie zabezpieczenie prowadzi do prowizorycznego zaspokojenia uprawnionego, a zakaz z art. 731 K.p.c. nie ma zastosowania.

Ten szczególny sposób zabezpieczenia jest określony w art. 753 § 1 K.p.c.:

„W sprawach o alimenty zabezpieczenie może polegać na zobowiązaniu obowiązane do zapłaty uprawnionemu jednorazowo albo okresowo określonej sumy pieniężnej. W sprawach tych podstawą zabezpieczenia jest jedynie uprawdopodobnienie istnienia roszczenia.”

Art. 753¹ § 1 K.p.c. stanowi, że przepis art. 753 K.p.c. stosuje się odpowiednio m.in. do zabezpieczenia roszczeń o rentę z tytułu odpowiedzialności za uszkodzenie ciała lub utratę życia żywiciela albo rozstrój zdrowia.

Nie można pominąć, że te możliwości szybkiej reakcji w drodze zabezpieczenia przewidzianego w art. 753 § 1 K.p.c. nie obejmują żądania, o którym mowa w art. 444 § 1 zd. 2 K.c. (żądanie wyłożenia z góry sumy potrzebnej na koszty leczenia). Przed nowelizacją przepisów o zabezpieczeniu takie stanowisko zajął na gruncie ówczesnej normy art. 753 § 2 K.p.c. – zbliżonej do obecnie obowiązującej – Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 4 czerwca 1970 r. (III CRN 112/70, OSPiKA 1972, z. 1, poz. 1).

Ponieważ nie powinna budzić wątpliwości zasadność wprowadzenia możliwości nowacyjnego zabezpieczenia także w zakresie tego roszczenia, proponuje się stosowną nowelizację art. 753¹ § 1 K.p.c.

Proponowana zmiana nie powoduje skutków finansowych dla budżetu państwa.

Projekt nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Warszawa, 17 grudnia 2007 r.

BAS-WAEM-456/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna

w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Beata Kempa)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M.P. z 2002 r. Nr 23, poz. 398, ze zmianami) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Przedstawiony projekt ustawy zakłada zmianę artykułów 61, 416 i 753¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zmianami). Zmiana dotyczy: 1) prawa organizacji społecznych do wytaczania powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym oraz do wstępowania do postępowania w każdym jego stadium, 2) możliwości wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie, w przypadku gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie, 3) zaliczenia roszczenia o wyłożenie z góry kosztów leczenia do katalogu roszczeń pieniężnych podlegających zabezpieczeniu nowacyjnemu.

Proponowana ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Kwestie stanowiące przedmiot projektu ustawy nie są regulowane prawem Unii Europejskiej.

3. Analiza przepisów projektu pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii zawartych w przepisach opiniowanego projektu.

4. Konkluzja

Przedmiot projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Warszawa, 17 grudnia 2007 r.

BAS-WAEM-457/07

Pan
Bronisław Komorowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia prawna
w sprawie stwierdzenia – w trybie art. 95a ust. 3 Regulaminu Sejmu – czy
poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania
cywilnego (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Beata Kempa) jest
projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej

Przedstawiony projekt ustawy zakłada zmianę artykułów 61, 416 i 753¹ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, ze zmianami). Zmiana dotyczy: 1) prawa organizacji społecznych do wytaczania powództwa na rzecz obywateli w sprawach o roszczenia z tytułu odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym oraz do wstępowania do postępowania w każdym jego stadium, 2) możliwości wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym orzeczeniem wydanym na skutek skargi o wznowienie, w przypadku gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowaną umową międzynarodową lub ustawą, na podstawie którego zostało wydane orzeczenie, 3) zaliczenia roszczenia o wyłożenie z góry kosztów leczenia do katalogu roszczeń pieniężnych podlegających zabezpieczeniu nowacyjnemu.

Projekt ustawy nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej.**

Sporządził: Zespół Prawa Europejskiego

Akceptował: Dyrektor Biura Analiz Sejmowych

Michał Królikowski

Deskryptory Bazy REX: organizacje społeczne, postępowanie cywilne, projekt ustawy, Unia Europejska